

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ
ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ І ПРАВА**

**THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF ANALYSIS
ECONOMICS, ACCOUNTING, FINANCE AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 4
Part 4**

**18 червня 2020 р.
June 18, 2020**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ
ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ І ПРАВА**

**THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF
ANALYSIS ECONOMICS, ACCOUNTING,
FINANCE AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 4
Part 4**

**18 червня 2020 р.
June 18, 2020**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

СЕКЦІЯ 18. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ SECTION 18. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	52
<i>Клевцєвич Н. А.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДО КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ.....	52
<i>Луценко П. В.</i> ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА	54
<i>Стояненко І. В., Лагодна Д. О.</i> КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	56
<i>Філатова Г. П., Нефьодов Н. Ю., Кравченко Д. О.</i> АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ.....	60
СЕКЦІЯ 19. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 19. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES	62
<i>Avramchuk N. O.</i> FINANCIAL RISK ASSESMENT AS A FINAL STAGE OF ENTERPRISE FINANCIAL STATE DIAGNOSIS	62
<i>Дикань В. Л., Токмакова Є. В.</i> НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	64
<i>Дюндін В. Д., Костін І. А.</i> АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ФАКТОР ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	67
<i>Калінько І. В., Мовламов А. Ш.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИКЛІЧНОГО РОЗВИТКУ СВІТОВИХ КРИЗ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	69
<i>Катранченко А. О.</i> DEVELOPMENT OF A PROGRAM TO OVERCOME THE ENTERPRISE FINANCIAL CRISIS	71

3. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 05.06.2020).

4. Доступні кредити 5 – 7 – 9 %. Державна програма. URL: <https://www.5-7-9.gov.ua/> (дата звернення: 28.02.2020).

5. Єфремова О. С. Кредитування малого підприємництва в Україні. *Економіка та держава*. 2018. Вип. 7. С. 82 – 85. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4114&i=18> (дата звернення: 28.02.2020).

6. Жук В. І. Щодо ефективності підтримки та перспектив розвитку малого підприємництва у регіонах. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/903/> (дата звернення: 28.02.2020).

7. Подплетній В. В. Державна фінансова підтримка розвитку малих підприємств. *Економічні науки*. 2015. Вип. 27. С. 65 – 75. URL: <http://economics.kntu.kr.ua/pdf/27/10.pdf> (дата звернення: 28.02.2020).

8. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17> (дата звернення: 28.02.2020).

9. Сич О. А. Перспективи кредитування малого бізнесу державними банками. *Молодий вчений*. 2018. № 1 (53). С. 982 – 986. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10> (дата звернення: 28.02.2020).

УДК 336.276

Філатова Г. П.

аспірант,

кафедра фінансів, банківської справи та страхування,

ННІ БТ «УАБС»,

Сумський державний університет

Нефьодов Н. Ю.

здобувач вищої освіти,

Сумський державний університет

Кравченко Д. О.

здобувач вищої освіти,

Сумський державний університет

АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Державний борг – одна з характерних особливостей сучасної національної економіки. Сьогодні вже неможливо знайти державу, що була б здатна обходитися без запозичень. Використання боргових коштів зумовлено нестачею власних фінансових ресурсів, необхідних для виконання боргових зобов'язань, покриття дефіциту державного бюджету, фінансування проектів, підтримки національної валюти тощо. За умови ефективності використання боргові ресурси можуть стати позитивним чинником економічного зростання. Надмірне ж зростання заборгованості може призвести до фінансової кризи, порушити макроекономічну стабільність.

Проаналізуємо динаміку загальної суми державного та гарантованого боргу України з грудня 2011 року по квітень 2020 року (рис. 1).

Слід відзначити, що впродовж останніх декількох років спостерігається стійка тенденція до зростання державного боргу України, її визначають нераціональне проведення політики формування боргових зобов'язань, висока вартість залучення нових позик нестійка ситуація з рефінансуванням боргів попередніх років, валютні ризики боргу, тощо [1, с. 143].

Впродовж 2011 – 2013 рр. спостерігалася незначне зростання державного боргу, для даного періоду характерними є мінімальні темпи зростання показника.

Аналізуючи наведений графік, можна стверджувати, що з 2014 року відбулося стрімке загострення стану боргової стійкості України. Період з січня 2014 року до початку 2015 р. умовно можна назвати фазою екстенсивного росту, з піковим

значенням у лютому 2015 року. У 2020 році зростання державного боргу знову набрало обертів.

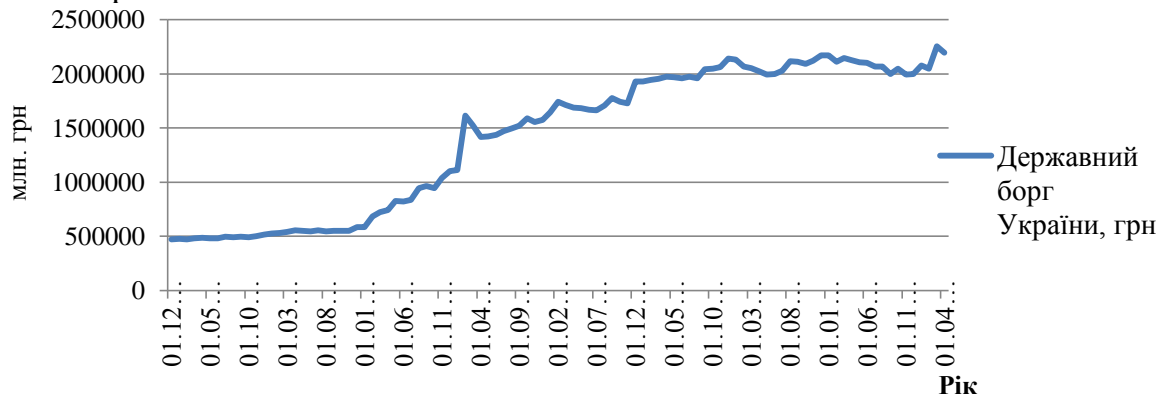

Рис. 1. Динаміка державного боргу України впродовж 2011 – 2020 рр.

На зміну значення показника державного боргу можуть впливати різні фактори, зокрема ВВП, інфляція, індекс промислового виробництва, валютний курс, а також інші чинники економічного життя країни. Враховуючи те, що одним з ключових показників боргової безпеки країни є відношення державного боргу до ВВП, проаналізуємо залежність між цими двома показниками.

Для проведення кореляційно-регресійного аналізу застосуємо кількісний метод з використанням програми Excel. Якщо уже зазначалося, для аналізу державного боргу, як результативного показника, обрано факторним показником – ВВП.

Отже, на основі отриманих даних парна кореляційно – регресійна модель має наступний вигляд:

$$y=0,673x - 181880,401 \quad (1)$$

де: y – державний борг України, млн грн;

x – ВВП України, млн. грн.

На основі проведення розрахунку коефіцієнта кореляції та рівняння регресії було отримано наступні значення: r (коефіцієнт кореляції) = 0,8263. На основі отриманого значення можна проаналізувати характер зв'язку та його тісноту, використовуючи шкалу Чеддока. Зв'язок позитивний (прямий), тобто, в цілому, із збільшенням (зменшенням) фактора впливу, відповідно, збільшується (зменшується) залежний показник.

Критерій Фішера ($F_{\text{розрахункове}}$ дорівнює 42,82) значно перевищує табличне, отже економетрична модель є значущою та достовірною (відповідає статистичним даним). Зв'язок між показниками, які включено у регресійну модель, є істотним (невипадковим).

Проте, вартим уваги є те, що число $-181880,401$ це a_0 - коефіцієнт який показує залежність державного боргу від інших неописаних в моделі факторів., Значення отриманого показника доволі вагоме, а тому більш адекватний результат можна отримати побудувавши багатофакторну кореляційну модель, що передбачає врахування інших факторів, які мають певний вплив на залежний показник (державний борг).

Список літератури

1. Аверіхіна Т. В., Коломієць В. Ю. Зовнішній борг України: аналіз динаміки і структури, методи управління. *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*. 2013. № 5 (10). С. 143 – 148.
2. Федоров В. А. Державний борг як ознака сучасної держави. *Актуальні проблеми держави і права*. 2009. Вип. 50. С. 444 – 452.
3. Царук О. В. Статистичне прогнозування державного боргу України на основі процесів Бокса-Дженкінса. *Проблеми статистики* : зб. наук. праць. 2007. Вип. 8. С. 247 – 253.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ
ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ І ПРАВА**

**Збірник тез доповідей Міжнародної
науково-практичної конференції
частина 4
(18 червня 2020 р.)**

Українською, англійською та російською мовами

Відповідальний за випуск: Загородний І. Д.

Технічний редактор: Нестеренко В. О.

Художній редактор: Михайленко К. В.

Коректор: Остаповець Н. М.

Дизайнери й верстальники: Артеменко А. А, Григоренко Л. О.

Підписано до друку 17.06.2020 р. Формат 60x90/16

Папір офсетний. Друк – ризографія. Умовн. друк. арк. 8,8

Гарнітура Times New Roman.

Наклад 500 примірників. Зам. № 9697

Надруковано у ФОП Сидоренко А. В.

Свідоцтво про державну реєстрацію серія В01 № 710364 від 07.01.2007 р.

36000, м. Полтава, вул. Дмитра Коряка, 3

Всі права захищені.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>